

hos os med overordentlig Lethed, og det er meget hyppigt, at den begrundes paa denne Maade, at det findes fornødent at afholde den Sigtede fra Samkvem med andre. Jeg vil sige, at i den store Række kriminelle Sager, med hvilke jeg i mange Aar har havt Leilighed til at beskæftige mig, en Række, hvis Antal i dette Diebst Løber op til paa det Nærmeste 700, erindrer jeg, uagtet jeg har forsøgt at være opmærksom derpaa, end ikke noget Tilfælde, hvor jeg har modtaget det Indtryk, at den Sigtede ikke har kunnet blive dømt, fordi man ikke havde arresteret ham tidstnok, og ligesaa lidt erindrer jeg ikke nogenstunde at have faaet det Indtryk, at man ikke vilde have kunnet dømme en Sigtet, dersom man ikke havde arresteret ham saa tidlig som sket er. Det er muligt, det indrømmer jeg strax, at der kan gives Tilfælde, hvor det Modsatte gjælder; men selv om saa er, saa mener jeg, at dette fuldstændig opveies ved den anden Side, som Varetægts-arresten har, nemlig denne, at den virker som et Pres paa den Sigtede til at give en Bekjendelse, der af og til ikke er rigtig. Det oplyses undertiden, at Nogen er dømt paa egen Bekjendelse for en Forseelse, han ikke har begaaet. Et meget omtalt Exempel i den Retning er jo den nylig ved Høretteret paakjendte saakaldte Fei-Sag. Jeg vil ikke sige, det sker saa hyppigt; det tror jeg paa ingen Maade, men paa den anden Side kan man jo sige sig selv, at det vistnok ogsaa sker nu og da i Tilfælde, hvor det ikke senere bliver oplyst. — Man hører af og til, at Underdommerne faae Skyld for den Mangelfuldhed, der finder Sted ved vore kriminelle Forhør. Jeg tror, at dette er med fuldstændig Urette. Jeg for mit Vedkommende er overbevist om, at Underdommerne her omkring i Landet gennemgaaende med største Samvittighedsfuldhed bestræbe sig for at optage de kriminelle Forhør med fuldstændig Upartiskhed. Feilen er ikke deres, Feilen ligger i Ordningen; og det blev ogsaa af Processkommissionen bl. A. udtalt, at den Fordring, som man her stiller til Underdommeren, Forhørsdommeren, at han baade skal være den Sigtedes Anklager, Forsvarer og Dommer, at dette er til ham at stille et Krav, som det er ham psykologisk umuligt at tilfredsstille.

Lovforslaget gaar tillige ud paa at indføre Nævninger, saaledes som det er foreskrevet i Grundlovens § 74. Nævninger ere jo nu, og i Særdeleshed siden den Tid, blevet et Verdensinstitut, og der gives, det tør jeg med Sikkerhed sige, ikke noget Exempel paa, at Nævninger nogenstunde ere blevne affastede, hvor de først en Gang ere blevne indførte. Man har nu Nævninger i omtrent alle civiliserede Lande, og i de enkelte saa Lande, hvor man endnu ikke har dem, er man betænkt paa at indføre dem. Grundloven har støttet paa Historiens Vidnesbyrd, erkjendt, at saavel i Misgjernings-sager som i Sager, der reise sig af politiske Lovovertrædelser, ere regeringsubnævnte Dommere ikke altid tilstrækkelige til at beskytte den borgerlige og politiske Frihed. Jeg tror, at det maa være tilladt at mene, at den lange Række af politiske Domfælder, som vi kjende hos os fra de senere Aar, vilde have set noget anderledes ud, dersom vi hos os havde haft Nævninger, saaledes som i Grundloven foreskrevet.

Lovforslaget gaar endelig ud paa at udvide de bestaaende Retsregler med Hensyn til at kunne erhverve Eksekution uden Grundlag af Dom eller Forlig. Vi ere jo allerede forlængst komne ind derpaa ved vore Udpantningslove, og ved den sidste Udpantningslov ere vi endvidere komne ind derpaa med Hensyn til visse Arter af Fordringer, som skrive sig fra rene borgerlige Retskrav; det er jo altid Pengekrav, det dreier sig om. I andre Lande har man udvidet omtrent de samme Regler til at gjælde Pengekrav i langt større Udstrækning, og det er det, Lovforslaget tilfigter. Det er hos os et Besvær, at man for at gjøre et Gjældsbreve egzibelt maa benytte Forligskommissionen, og at, dersom den vedkommende Skyldner udebliver fra Forligskommissionen, er man nødt til at anlægge Retsfag imod ham, hvad der baade er omstændeligt og bekosteligt, selv om han ikke har Nogetsomhelst at indvende imod det Krav, der reises paa ham. Paa Lovforslagets Enkeltheder skal jeg ikke forsøge at komme ind, dette vilde kræve en langt større Tid end den, i hvilken jeg tør lægge Beslag paa det høie Things Opmærksomhed. Dersom man er enig i Hovedsagen, dersom man er enig i, at Lovforslaget gaar i den rigtige Retning